کتاب درسی، آئینه تمام نمای جامعه

«بابا آب داد، نخستین جمله ای است که پشت نیمکت های مدرسه، آن را لمس کردیم. با مهمان های «کوکب خانم» برای پیدا کردن «حسنک، همراه شدیم و «تصمیم کبری» گرفتیم که «دست به دست هم دهیم به مهر» میهن خویش را کنیم آباد، ذهن مان را در خانه های جدول ضرب، تقسیم و شعرهای «قیصر» را در راه خانه تکرار کردیم و روزها همچنان می گذشت، روزهای امتحان به کندی و تابستان چقدر زود. یک روز ناگهان چشممان را باز کردیم، نه از دلهره امتحان خبری بود و نه از کوتاهی تابستان، «عموحسین»، «پترس»، «دهقان فداکار»، «خانواده آقای هاشمی» هنوز در کتاب ها مشغول کار خود بودند. اما دیگر ما نبودیم. دنیای کار، دنیای مهارت و اسکناس بود و دانشگاه جای معادله های چندمجهولی که موی اساتید را هم سپید کرده بود. دنیای کودکی و نوجوانی، دنیای ناشناخته هاست و ذهن کنجکاو دانش آموزان از هر وسیله ای برای یافتن پاسخ سؤال های خود استفاده می کند. در این میان به راستی کتب درسی چه سهمی از ماجرا دارند و چگونه و چقدر به سؤالات کوتاکون و بی پایان کودکان پاسخ می دهند؟ کتب درسی، حلقه ای از زنجیره بلند آموزش است که کارکرد مناسب آن در کنار سایر عوامل می تواند فرایند آموزش را به شکل مطلوب و موردقبولی به پیش برد. ناگفته پیداست که یک کتاب درسی، خود از عناصر و عوامل مختلفی تشکیل شده که هر کدام در جای خود قابل تأمل است. اما به نظر می رسد مهمترین مساله در این مورد محتوای کتب درسی است.

[شهناز سلطانی]

دکتر «فرخنده مفیدی» روانشناس تعلیم وتربیت کتاب های درسی را آینه تمام نمای فرهنگ، دانش، اطلاعات و طرز تلقی از زندگی در جامعه می داند که از این طریق به یادگیرندگان انتقال می یابد. اگر این اطلاعات از اعتبار لازم برخوردار نباشد و به شکل نامطلوب در ذهن جای بگیرد، اصلاح آن علاوه بر نیاز به انرژی فراوان در برخی مواقع جبران ناپذیر خواهدبود. حتی در برخی مواقع با انتقال برخی مفاهیم، نگرش منفی در بچه ها ایجاد می کنیم. مطالب و محتوای کتاب های درسی باید از ویژگی های متعددی برخوردار باشد. این مطالب باید از راه تحقیق و پژوهش به دست آمده باشد. نباید آنچه را که سلیقه، علاقه و زاییده ذهن مؤلف است انتقال دهیم.

یادگیرنده حق دارد اطلاعاتی را دریافت کند که از راه تحقیق به دست آمده است. ضمن آن که باید راهی هم برای پذیرش محققانه از سوی یادگیرنده درنظر گرفته شود. همچنین مطالب، متناسب با میزان فهم یادگیرنده باشد. اگر کمتر از میزان فهم او باشد سبک انگاری است و اگر فراتر از میزان فهم یادگیرنده باشد، فرد برای فهم مطلب با چالش زیادی روبه رو می شود که این امر به ناامیدی او از یادگیری منجر خواهدشد. نیازسنجی و ارزشیابی صحیح کتاب های درسی نیز اهمیت دارد. باید توجه داشت چه اطلاعات، مفاهیم و واژگانی برای هر رده سنی نیاز است.

متأسفانه در وضعیت فعلی نیازسنجی به درستی انجام نمی شود. هر سال کتاب ها تغییر می کند اما همه آنها به منزله وصله پینه کردن است، آنچه که می افزایند به موضوعات قبلی و نه به موضوعات بعدی ارتباط دارد. پیوستگی و انسجام مطالب هم ضروری است. باید بین موضوعات مطرح شده در مطالب کتاب تعامل برقرار باشد. موضوعات و محتوای کتاب دانش آموز را با ابعاد مختلف فرهنگ، ادبیات، تاریخ و اسطوره درگیر کند نه فقط بعد خاصی بارز و برجسته شود. ضمن آن که مطالب کتاب ها باید به روز باشد. با احترام به آنچه که سینه به سینه منتقل می شود و جزئی از فرهنگ جامعه خودمان محسوب می شود ولی باید نگاهی هم به جوامع دیگر و شیوه زندگی و فرهنگ آنها داشت. انتقال مفاهیم به گونه ای نباشد که فرد خود را محصور در جامعه خود ببیند و اگر از مرزهای کشور فراتر رفت، تصویر دنیا برای او به گونه ای دیگر نمایان شود. باید از طریق محتوای کتاب ها انسان هایی عاقل تربیت شوند نه فقط به خود بلکه به دیگران هم بیندیشند. توجه به فرهنگ، سابقه تاریخی و هویت ملی، مذهبی و فرهنگی هم باید به عنوان یکی از مؤلفه های لازم مورد توجه قرارگیرد. ضمن آن که این هویت را رویکرد بوم شناختی باید در ارتباط باشد. دانش آموز از طریق کتاب و آنچه به او منتقل می شود باید هویت ملی خود را در کنار هویت بومی به دست آورد. به طور مثال دانش آموزی که در روستایی دورافتاده از سیستان و بلوچستان کتاب های درسی را می خواند باید فرهنگ، واژگان و هویت بومی و محلی خود را نیز در آن ببیند، از این طریق خودشناسی و اعتماد به نفس او بالاتر خواهدرفت. متأسفانه در کتاب های درسی ما در این باره فاصله اطلاعاتی به چشم می خورد.»

با توجه به آن که کتاب ها به صورت متمرکز و برای همه دانش آموزان مناطق مختلف شهری، روستایی و عشایری تألیف می شود، پاسخگوی همه نیازهای آنها نیست، البته تغییرات محدود اما ناکافی در این باره انجام گرفته است

● **بیگانگی کارشناسان با اطلاعات بومی**

مفیدی توجه به مؤلفه های بومی شناختی را مورد تأکید قرار می دهد و می افزاید: «استفاده از کارشناسان محدود و بیگانگی آن ها با اطلاعات بومی، مؤلفه بوم شناختی را زیرسؤال می برد. مؤلفان و کارشناسان هم باید آگاه و خلاق باشند و بموقع درباره جایگزینی مطلبی جدید و علت این جایگزینی در کتاب ها تصمیم گیری کنند، البته مطلب جدید باید ضمن پیوستگی با مطالب قبلی کتاب را به هم نریزد. فرایند کتاب نویسی ما دچار اشکالاتی از قبیل ارتباط ناکافی بین مؤلفان کتاب های درسی با عالمان و دانشگاهیان است. در حالی که نگاه جهانی به وجود این رابطه تأکید دارد. فعالیت هایی در این باره انجام می شود اما از افراد با تجربه استفاده نمی شود. باید هر سال چهره تازه و فرهنگی تر و به روزتری در کتاب ها دیده شود و کارشناسان از نظر علمی خود را غنی تر کنند. ضمن آن در تألیف یک کتاب درسی باید چند مؤلف با چند نگاه حضور داشته باشند تا کار تألیف به صورت سیستماتیک پیش رود. فعالیت هایی در این باره انجام گرفته اما همچنان حضوریک فرد در هر کتاب برجسته تر به چشم می خورد. مفاهیم و مطالب کتاب باید عقل گرایانه و واقع بینانه باشد. به طور مثال اگر موضوعی به نام زن مطرح می شود باید حضور واقعی زن امروز در جامعه و جایگاه تحول یافته او هم در کتاب لحاظ شود.

اگر محتوای کتاب های درسی از اعتبار لازم برخوردار نباشد و به شکل نامطلوب در ذهن جای بگیرد، اصلاح آن علاوه بر نیاز به انرژی فراوان در برخی مواقع جبران ناپذیر خواهدبود

ضمن آن که کتاب برای یک انسان تألیف شود یعنی به دور از جنسیت گرایی، سوءنظرها و تعصبات و نه صرفاً برای دانش آموزدختر و یا دانش آموز پسر. بنابراین در امر تألیف کتاب های درسی باید از نذروی و کندروی ها دوری کنیم و نگاه علمی را مدنظر قرار دهیم. اگر کتاب ها بدون توجه به ویژگی های مطرح شده، تألیف شوند، خواندنی خواهند بود اما با توجه به تأثیر گذاری که از آنها انتظار می رود، معتبر نخواهند بود.» کتاب درسی پاسخگوی دانش آموز شهری، روستایی و عشایری نیست.

● **ضرورت کتاب های چند تألیفی**

«سعید قریشی» مشاور دفتر تألیف کتاب های درسی آموزش و پرورش هم درپاسخ به این که کتاب های درسی چه میزان از نیازهای روز دانش آموزان را پاسخ می دهند، می گوید: «دوره مدرسه یعنی از دبستان تا پیش دانشگاهی دوره آموزش های عمومی است. بچه ها در این دوره مبانی و اصول اولیه علوم را می آموزند و اگر در جامعه امروز، مسائلی مطرح می شود به این معنا نیست که در کتاب های بچه ها به آنها پاسخ داده شود، بلکه جای این مباحث تخصصی در دانشگاه است. البته آنچه در کتاب های درسی مطرح می شود، پاسخ به نیازهای امروز و آینده آنها است. ویژگی ها و شرایط بومی دانش آموزان هم در کتاب های جغرافی و حرفه و فن مطرح شده است. در کتاب های ادبیات، تاریخ، دینی و اجتماعی هم تلاش می شود هویت بومی مورد توجه قرار گیرد. بر همین اساس از چند سال قبل در پشت کتاب های درسی تصویر دانشمندان ایرانی چاپ می شود که از این طریق دانش آموزان با شخصیت فرهنگی و علمی جامعه خود آشنا شوند.

البته از سوی ۶۰ سازمان مختلف در کشور درخواست هایی مطرح می شود مبنی بر این که مفاهیم و ارزش هایی همچون صرفه جویی، توجه به حقوق دیگران و حفظ محیط زیست در کتاب ها آموزش داده شود اما پاسخ به همه آنها امکان پذیر نیست چرا که حجم کتاب را بالا می برد بنابراین اولویت بندی می شود. در حال حاضر نیز کتاب های درسی دوره ابتدایی به غیر از ریاضی و اجتماعی (که از ۲۰ سال پیش تغییر نکرده اند) در سه چهار سال اخیر مورد بازنگری قرار گرفته اند. علت تغییر نکردن درس اجتماعی وجود اختلاف نظر بین کارشناسان و مؤلفان است. به این معنی که عده ای از آنها معتقدند مباحث تاریخ، جغرافی و تعلیمات اجتماعی به صورت جداگانه و برخی نیز معتقدند به صورت تلفیقی تألیف و تدریس شود. از آنجا که دانش آموز یک محیط اجتماعی یکپارچه را می بیند بنابراین باید این مباحث به صورت تلفیقی مطرح شود تا یادگیری نیز برای دانش آموز راحت تر باشد. دروس تفکیک شده هم به این خاطر مورد تأکید قرار می گیرد تا به شکل شایسته به فراگیرنده آموزش داده شود. همچنین با توجه به آن که کتاب ها به صورت متمرکز و برای همه دانش آموزان مناطق مختلف شهری، روستایی و عشایری تألیف می شود، پاسخگوی همه نیازهای آنها نیست، البته تغییرات محدود اما ناکافی در این باره انجام گرفته است. بنابراین چند تألیفی و تألیف غیرمتمرکز ضرورت دارد و بویژه برای دانش آموزان ابتدایی با توجه به ویژگی های بومی، زبانی و فرهنگی خاصی که دارند، این موضوع مهمتر است چرا که در غیر این صورت محیط مدرسه برای آنها ناآشنا خواهد بود. برهمین اساس تدوین «برنامه درس ملی» از سال گذشته آغاز شده است. در این برنامه به همه مؤلفه های لازم توجه می شود البته الزامات قانونی آن نیز باید فراهم شود. با اجرای این برنامه به تحول مورد نیاز جامعه دست پیدا می کنیم. برنامه درس ملی تا شهریور سال ۸۸ باید تدوین و نهایی شود.»

تمدید آگهی مناقصه عمومی شماره ۹۵-۸۶
نوبت دوم

شرکت سهامی برق منطقه‌ای گیلان

به اطلاع می‌رساند، با توجه به بحران حوادث غیرمترقبه (برف) و تعطیلی ادارات دولتی مناقصه شماره ۹۵-۸۶ موضوع خدمات نظافت ساختمان‌ها و نگهداری محوطه (علف‌چینی و باغبانی) پست‌های فشار قوی واقع در مرکز، جنوب، شرق و غرب به تعداد ۳۹ نفر در روز تا تاریخ یکشنبه مورخ ۸۶/۱۱/۱۴ تمدید می‌گردد. لذا پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه ۱۳۸۶/۱۱/۱۴ تحویل دبیرخانه شرکت برق منطقه‌ای گیلان گردد. زمان بازگشایی پاکات ساعت ۱۱ صبح همان روز در دفتر امور قراردادها و تدارکات می‌باشد. ضمناً هزینه انتشار آگهی مناقصه اولیه و تمدید آن به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

شرکت سهامی برق منطقه‌ای گیلان

نوبت اول
شماره ۲۴۱۴۵۵

آگهی فراخوان مناقصه خرید سیستم کنترل تردد موتوردار

مدیریت اکتشاف - شرکت ملی نفت درنظر دارد کیت کنترل تردد موتوردار مورد نیاز خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. لذا از کلیه تولیدکنندگان اصلی داخلی علاقه مند که دارای توان پرداخت مبلغ (۱۷،۰۰۰،۰۰۰ ریال) به عنوان تضمین شرکت در مناقصه به صورت ضمانتنامه بانکی و یا وجه نقد دعوت می گردد حداکثر ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم (روز ۳/ ۱۱/ ۸۶)، اعلام آمادگی خود را با در دست داشتن معرفی‌نامه و مدارک لازم شامل گواهی بهره برداری و تولید، اساسنامه و آخرین تغییرات شرکت در روزنامه رسمی (وضعیت مدیریتی و سازمانی) توانایی، دانش، تجربه افراد فنی و تشویق ها، داشتن سابقه در کارهای قبلی، انجام کارهای مشابه، داشتن امکانات و تجهیزات فنی لازم، برخورداری از توان و امکانات مالی کافی برای انجام کار به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است این مدیریت پس ازتایید صلاحیت شرکتها، محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحویل و گشایش پیشنهادها را به اطلاع خواهد رساند.

آدرس: تهران، خیابان شیخ بهائی، میدان شیخ بهائی، ابتدای خیابان سئول، بن بست یکم، ساختمان جدید مدیریت اکتشاف، طبقه دوم، اداره تدارکات مدیریت اکتشاف. تلفن تماس جهت پاسخگویی: ۸۲۷۰۴۲۴۰ - ۸۲۷۰۳۲۱۵ دورنگار: ۸۸۶۰۴۶۱۵

www.shana.ir www.niocexp.org

اداره تدارکات کالای مدیریت اکتشاف

فروش فوق‌العاده

یک خط تولید ماشین‌آلات نو مربوط به تولید اکسیژن و نیتروژن به فروش می‌رسد.

جهت اطلاع بیشتر با شماره همراه ۰۹۱۶۱۳۲۴۰۷۷ تماس بگیرید.

برای مشترک شدن روزنامه ایران در تهران فقط کافی است که با تلفنهای ذیل تماس بگیرید.

امور مشترکین ۳ - ۸۸۳۲۹۰۰۲

آگهی مناقصه عمومی

نیروی دریایی

۱- نام دستگاه مناقصه‌گذار: منطقه یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران
۲- آدرس دستگاه مناقصه‌گذار: بندرعباس، بلوار اسکله شهید باهنر، روبروی ناوگان، ذوب صنعتی، مهندسی ساختمان و تأسیسات منطقه یکم نداجا تلفن: ۰۷۶۱-۵۵۴۲۲۰۸
۳- موضوع: ایزوگام سقف منازل مسکونی شهرک‌های منطقه یکم نداجا حدود ۷۰۰۰۰ مترمربع
۴- دستگاه نظارتی: مهندسی ساختمان و تأسیسات منطقه یکم نداجا
۵- نوع تضمین شرکت در مناقصه: ضمانتنامه بانکی یا چک تضمینی معتبر بانکی در وجه منطقه یکم نداجا
۶- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال تمام
۷- قیمت اسناد مناقصه: ۵۰/۰۰۰ ریال تمام
۸- مهلت فروش اسناد: از تاریخ ۸۶/۱۱/۳ لغایت ۸۶/۱۲/۹
۹- مهلت تحویل پاکات: ۸۶/۱۲/۱۰
۱۰- مکان بازگشایی پاکات: دفتر فرماندهی پشتیبانی منطقه یکم نداجا
۱۱- تاریخ بازگشایی پاکات: ۸۶/۱۲/۱۱
۱۲- سایر جزئیات و شرایط در اسناد مناقصه درج شده است.
۱۳- منطقه یکم نداجا در قبول یا رد پیشنهادات مختار است.
۱۴- حد نصاب شرکت‌کنندگان سه شرکت می‌باشد.
۱۵- از اندوسایق مرتبط با موضوع مناقصه از سوی شرکت‌کنندگان الزامی است.
۱۶- هزینه درج آگهی مناقصه بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

فرماندهی پشتیبانی منطقه یکم نداجا

آگهی مناقصه شماره ۹۴-۸۶
نوبت دوم

وزارت نیرو
شرکت سهامی برق منطقه‌ای هرمزگان

۱- موضوع مناقصه: خرید دو دستگاه دیزل ژنراتور
۲- مشخصات فنی: دیزل ژنراتور ترجیحاً یکی از محل‌های ولوو، کامینز، پرکینز ۱۵۰۰ دور با قدرت تقریبی ۴۰۰ کوا در حالت دائم کار و ۴۵۰ کوا در حالت کارکرد اضطراری به همراه ژنراتور استامفورد کوپل شده در کشور سازنده و متعلقات کامل شامل: رادیاتور، اگزوز، مخازن سوخت، باطری، تابلوهای قدرت و فرمان با قابلیت پارالل شدن هر کدام از مولدها با یکدیگر و با شبکه ۲۰ کیلوولت هر کدام به صورت مجزا یا با هم (ترانسفورماتورهای افزاینده توسط این مجری تهیه می‌گردد).
۳- مناقصه‌گذار: شرکت سهامی برق منطقه‌ای هرمزگان به نشانی: بندرعباس، بلوار امام خمینی، جنب ناحیه انتظامی، تلفن: ۳۳۳۷۰۷۹-۰۷۶۱
۴- مهلت و محل دریافت اسناد مناقصه: از تاریخ ۸۶/۱۱/۲ لغایت ۸۶/۱۱/۷، با مراجعه به دبیرخانه مرکزی توانیر واقع در تهران، میدان ونک، خیابان برزیل، بلوک ۲، طبقه سوم یا تلفن: ۸۸۶۷۷۱۷۴-۰۲۱ و یا بندرعباس، بلوار امام خمینی، جنب ناحیه انتظامی، طبقه اول، امور تدارکات و قراردادها با تلفن تماس: ۳۳۳۲۷۰۰-۰۷۶۱ داخلی ۲۰۷۹ مراجعه فرمایند.
۵- دستگاه نظارت: نماینده مجری طرح تامین برق جزایر شرکت سهامی برق منطقه‌ای هرمزگان با تلفن تماس ۳۳۳۹۷۰۰-۰۷۶۱ داخلی ۲۱۹۳
۶- محل و زمان تسلیم اسناد مناقصه:
اداره دبیرخانه شرکت سهامی برق منطقه‌ای هرمزگان به آدرس مندرج در بند ۳ این آگهی، آخرین مهلت تحویل اسناد ۸۶/۱۲/۲۱ می‌باشد و تاریخ اعلام شده به هیچ عنوان تمدید نخواهد گردید.
توضیحات:
۱- هزینه درج آگهی در روزنامه متعاقباً از برنده مناقصه فوق دریافت می‌گردد.
۲- این شرکت در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
۳- به پیشنهادات مشروط، مبهم، مخدوش، فاقد سپرده و پیشنهاداتی که بعد از موعد مقرر به دبیرخانه این شرکت ارسال گردد مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۴- تاریخ و محل بازگشایی پیشنهادات: ۸۶/۱۲/۲۱ رأس ساعت ۱۱ صبح در محل دفتر امور تدارکات و قراردادهای شرکت سهامی برق منطقه‌ای هرمزگان
۵- آگهی ما در سایت www.hrec.co.ir و www.tavanir.org.ir قابل مشاهده می‌باشد.

روابط عمومی شرکت سهامی برق منطقه‌ای هرمزگان

منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجائی
اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان
S.E.Z P.S.O

آگهی مزایده عمومی

موضوع مزایده: واگذاری حق بهره برداری از مجتمع‌های رفاهی و بهداشتی و توقفگاه‌های موقت وسایل نقلیه سبک و سنگین مجتمع بندری شهید رجائی به صورت اجاره به منظور ارائه خدمات به متقاضیان به مدت دو سال بر اساس قراردادهای جداگانه و مجزا و اعلان تفکیک شده به اشخاص حقیقی و حقوقی به شرح ذیل:
۱- واگذاری توقفگاه کامیون‌های سبک و سنگین درب اصلی، سرویس بهداشتی و مرکز خدمات رفاهی و بهداشتی (بخش A).
۲- توقفگاه کامیون سنگین، سرویس بهداشتی و بوفه درب شرقی (بخش B).
۳- مرکز خدماتی رفاهی و بهداشتی جنب فرنطینه و پشت تصفیه‌خانه و مسجد النبی (بخش C).
۴- مرکز خدماتی رفاهی و بهداشتی جنب روغن‌نباتی، توقفگاه کامیون‌ها و سرویس بهداشتی جنب آتش‌نشانی پست شماره ۲ (بخش D).
۵- بوفه بندر خلیج فارس، بوفه ایکس ری و توقفگاه و سرویس بهداشتی درب شمالی (گندمی) (بخش F).

شرایط خاص:
توانایی مالی و فنی و دارا بودن سابقه فعالیت در زمینه راهبری مجتمع‌های رفاهی و بهداشتی بایانه، بارکینگ، بوفه و سایر فعالیت‌های خدماتی مشابه

مهلت و محل تحویل اسناد و پیشنهادات:
۱- از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۲۰ روز
۲- بندر عباس، بندر شهید رجایی، ساختمان مرکزی اداره کل بنادر و کشتیرانی هرمزگان، طبقه سوم، امور حقوقی و قراردادها
۳- مبلغ فروش اسناد: ۲۰۰،۰۰۰ ریال واریز به حساب شماره ۲۱۷۶۴۵۵۴۶۰۰۶ سیبا درآمد بنادر نزد بانک ملی شعبه بندر و کشتیرانی بندر شهید رجائی کد ۷۸۲۱ برای کسب اطلاعات بیشتر به محل دریافت اسناد و یا سایت www.lranets.ir رجوع کنید.

روابط عمومی اداره کل بنادر و کشتیرانی استان هرمزگان